

KLAGANDE

[REDACTED]

God man: [REDACTED]

[REDACTED]

MOTPART

Socialnämnden i Kalmar kommun
Box 834
391 28 Kalmar

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Växjö's dom den 10 september 2015 i mål nr
1413-15, se bilaga A

SAKEN

Bostad med särskild service för vuxna enligt lagen (1993:387) om stöd
och service till vissa funktionshindrade (LSS)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

██████████ fullföljer sin talan och tillägger bl.a. följande. Det boende han fick genom placering i Ungbolägenhet fungerade inte över huvud taget för honom eftersom han inte fick det stöd han behövde där. Han vidhåller sitt yrkande om särskilt anpassad bostad för vuxna eftersom det vore en trygghet för honom att sådant boende finns tillgängligt när hans nuvarande familjehemsplacering avslutas.

Socialnämnden motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom och anför bl.a. följande. Från och med den 24 november 2015 har ██████████ familjehemsplacerats. En ansökan om förlängning av placeringen har gjorts. Behovet är numera tillgodosett enligt socialtjänstlagen (2001:453).

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Av 7 § LSS framgår att rätt till insats i form av bl.a. bostad för särskild service för vuxna finns om sådan hjälp behövs i livsföringen och behovet inte tillgodoses på annat sätt.

Av utredningen i målet framgår att ansökan gällde att få komma till aktuell typ av boende våren 2015 efter det att ██████████ verkställt sluten ungdomsvård. I målet är numera upplyst att en familjehemsplacering skett hösten 2015, att denna synes ha fallit väl ut och troligen kommer att förlängas. Mot denna bakgrund bedömer kammarrätten att ██████████ behov av boende är tillgodosett. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Kammarrättsråden Bodil Stelzer (ordförande), Göran Mattsson och Anders Davidson (referent) har deltagit i avgörandet.

Föredragande: Johan Åkerhed

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ****DOM**
2015-09-10
Meddelad i
VäxjöMål nr
1413-15**KLAGANDE**[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

God man: [Redacted]

[Redacted]
[Redacted]**MOTPART**Socialnämnden i Kalmar kommun
Box 834
391 28 Kalmar**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Socialnämnden i Kalmar kommuns beslut den 2 april 2015

SAKEN

Bostad med särskild service för vuxna enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Socialnämnden i Kalmar kommun (socialnämnden) avslag den 2 april 2015 [REDACTED] ansökan om bostad med särskild service för vuxna.

[REDACTED] yrkar på att han ska beviljas bostad med särskild service.

Socialnämnden anser att överklagandet ska avslås.

Förvaltningsrätten har den 24 augusti 2015 hållit muntlig förhandling inom stängda dörrar. På begäran av [REDACTED] har vittnesförhör hållits med socialsekreteraren [REDACTED] tidigare socialsekreteraren, numera enhetschefen, [REDACTED] och boendestödjaren [REDACTED]

Parterna har skriftligen samt vid den muntliga förhandlingen huvudsakligen anfört följande.

[REDACTED]

På grund av sina diagnoser tillhör han personkretsen i 1 § LSS. Hans funktionshinder har orsakat ett nedbrytande beteende som lett till betydande svårigheter i hans dagliga livsföring, bl.a. utmynnande i intag av droger och kriminella handlingar. Han har sedan 14 års ålder bott omväxlande på HVB-hem och låst institution. Socialnämnden har som följer av 5 kap. 7 § socialtjänstlagen (SoL) ett fortsatt ansvar för honom sedan han uppnått 18 års ålder och inte längre bor i ett HVB-hem eller på institution. Sedan han första gången placerades med stöd av lagen (1990:523) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) har han vårdats både på HVB-hem och låst institution, han har varit frivilligt placerad med stöd av SoL, men även vårdats på låst institution med stöd av lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU). Under vårdperioderna har han fungerat som allra bäst när han befunnit sig inom ett högt strukturerat boende

med tydliga ramar. Även om han haft tillgång till personal dygnet runt har vård utanför låsta former utmynnat i att han förlorat sina rutiner och begått destruktiva handlingar. Hans behov av ramar och struktur är idag lika stort som då den slutna ungdomsvården upphörde. Han har alltjämt behov av tillgänglig personal dygnet runt. Han har en begränsad erfarenhet av livet utanför den sociala omsorgen och ingen erfarenhet av att i ett eget boende själv ansvara för att upprätthålla en struktur för att få en fungerande vardag. De omfattande problem han har utifrån sina diagnoser kommer till uttryck under alla dygnets timmar genom hans svårigheter att upprätthålla dagliga och konstruktiva rutiner. Han har sedan flera år tillbaka en sömnrörning som leder till att han kan vara vaken flera dygn i sträck för att därefter sova lika länge. Detta gör att han har svårt att komma upp på morgonen och sköta skolan samt passa andra tider. Han saknar fungerande rutiner i fråga om matlagning och städning och tar inte självmant sina mediciner. Han har även svårt att avgränsa sig i förhållande till kompisar, varav flera använder droger och begår brott. Detta innebär att han utan att själv förstå det riskerar att bli indragen i deras brottslighet. Han riskerar att förstöra sin ekonomi genom att låna ut pengar som han inte får igen. Han har fått en anmärkning på grund av att hans kompisar inte följer boendets regler och riskerar vid flera anmärkningar att bli uppsagd. Socialnämndens beslutsmotivering är delvis felaktig eftersom den hänvisar till att omvårdnadsdelen i insatsen ”ska innefatta stöd och hjälp med exempelvis att äta, dricka och förflytta sig samt sköta personlig hygien och klä på och av sig.” eftersom ansökan inte avser personlig assistans utan boende med särskild service för vuxna.

Socialnämnden

■■■■■■■■■■ har bedömts tillhöra personkretsen i 1 § LSS. Han bedöms dock inte ha ett så stort och omfattande omvårdnadsbehov som insatsen (9 § 9 LSS) kräver. Han har inte heller ett så stort omvårdnadsbehov att

han behöver ha tillgång till personal dygnet runt. [REDACTED] behöver vissa stöd- och hjälpinsatser i sin livsföring för att få struktur och kontinuitet i vardagen, passa tider, skaffa sig fritidsaktiviteter, samt påminnas och aktiveras till att genomföra de praktiska sysslor som förekommer i ett hem. Han klarar självständigt att äta, att ta sig till olika platser i samhället genom att resa med kommunala transportmedel, cykla eller gå och att sköta sin personliga omsorg. Hans behov av bostad och insatser kan tillgodoses genom den öppna bostadsmarknaden, insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) och andra typer av LSS-insatser. De insatser som [REDACTED] [REDACTED] erbjuds har utökats med fler timmar på helger samt hjälp med väckning på morgonen. Den 13 augusti 2015 hölls ett uppföljningsmöte i syfte att utöka det befintliga stödet, men eftersom [REDACTED] inte närvarade vid mötet var det inte möjligt att fatta beslut om utökat stöd. Vidare framkom det vid mötet att [REDACTED] inte tagit emot de insatser som erbjuds. Under dessa förhållanden är det svårt att motivera en ytterligare utökning av insatserna.

Vittnet [REDACTED]

Han är socialsekreterare och har följt [REDACTED] sedan han för första gången placerades med stöd av LVU i januari 2011. Han har träffat [REDACTED] [REDACTED] ungefär var sjätte vecka sedan dess. Han har en god kännedom om hans situation. [REDACTED] har under vårdtiden mestadels vårdats med tvång. Under de perioder [REDACTED] har vårdats på låst institution har han fungerat bättre. I samband med [REDACTED] senaste frivilliga placering begick han brott vilka föranledde att han dömdes till sluten ungdomsvård. [REDACTED] har under åren prövat åtskillig mediciner för att komma till rätta med sina sömnstörningar. Han har även prövat sömnterapi. Periodvis har det fungerat bättre och i andra perioder har det varit väldigt dåligt. Det bästa för [REDACTED] och mamma [REDACTED] [REDACTED] relation har bedömts vara att han inte flyttar hem. LVU-

vården av [REDACTED] bestod efter avslutad ungdomsvård eftersom man ansåg att han fortfarande hade ett vårdbehov. När [REDACTED] kom hem från den slutna ungdomsvården hjälpte han till med att ansöka om LSS-boende för [REDACTED] och undersökte om det fanns några lediga LSS-bostäder. Han känner inte till LSS-lagstiftningen så väl, men vid jämförelse med andra personer som beviljats sådant boende tänkte han att [REDACTED] åtminstone hade lika stort hjälpbehov. [REDACTED] behöver både ta emot mer hjälp och få mer hjälp än han får idag. För att få [REDACTED] att ta emot hjälp från personal är det viktigt att bygga upp relationen till [REDACTED] vilket tar lång tid. [REDACTED] behöver även hjälp att få struktur på dygnet och veckan så att han inte vänder på dygnet, går till skolan, äter och sover regelbundet. Ju mer struktur [REDACTED] har i vardagen, desto mer tillgänglig är han i relation till andra. Han hade hoppats att det nuvarande boendet skulle fungera bättre. Han anser att [REDACTED] behöver hjälp av personal på morgonen, eftermiddagen och kvällen. När han inte sover kan han även behöva hjälp av personal nattetid.

Vittnet [REDACTED]

Hon har varit handläggare för [REDACTED] sedan början av 2014. Hon har fått en ganska bra bild av hans hjälpbehov. [REDACTED] har inte så bra impuls kontroll och har agerat ut kraftigt under de perioder han inte mått bra. Anledningen till att man fortsatte med LVU-vård när LSU-vården upphörde och [REDACTED] flyttade hem är att man ville ha möjlighet att agera snabbt om han skulle börja fara illa eller agera ut. Bakgrunden var att han inte hade testats utanför vården. Hon skulle önska att det fanns mer täckande insatser för [REDACTED] Han behöver mer tillgänglig personal och fler som han har tidigare kännedom om eftersom han har svårt med nya människor. Hon anser inte att det är ett absolut krav med personal dygnet runt, men [REDACTED] skulle behöva kunna nå personal dygnet

runt eftersom det vore en trygghet för honom. [REDACTED] boende fungerar bättre än tidigare, men det är krångligt att ge honom stöd. Socialtjänsten har försökt ge mer stöd än vad [REDACTED] har velat ta emot. Under de förutsättningarna har det varit svårt att motivera att ta in mer stöd. Den insats som sattes in med stöd fyra timmar per dag på helgerna var vad socialtjänsten kunde erbjuda. Det är svårt att få det att fungera på en gång eftersom det inte finns tillgång till personer som [REDACTED] redan känner och det tar tid att bygga en relation till honom.

Vittnet [REDACTED]

Han är kontaktperson för [REDACTED] på Ungbo, där [REDACTED] har bott sedan den 13 maj 2015. Boendet på Ungbo har inte fungerat fullt ut. Grunden för att vara på Ungbo är att man ska vara så mogen att man själv klarar att ta ansvar för att vakna på morgonen, men detta har varit svårt för [REDACTED] på grund av hans sömnstörning. [REDACTED] har fått komma och hjälpa till med väckningen. Även om Ungbo har prioriterat att [REDACTED] ska komma till skolan, har han ofta varit för sent. Han har talat med [REDACTED] om att han gärna stöttar honom i boendet med att ge stöd i rutiner kring städning och matlagning, men han har inte tagit emot den hjälp han har erbjudits. Generellt ska det se bättre ut hos de boende på Ungbo än vad det gör hemma hos [REDACTED]. Det har varit mycket stökigt i lägenheten, emellanåt smått kaos. [REDACTED] har även tagit på sig att förvara saker åt sina kompisar. Det har varit problem med att [REDACTED] och hans kompisar röker utanför trappuppgången, men det blev bättre efter att han fick en muntlig varning. Under sommaren har det varit en del spring på nätterna och för hög ljudnivå. [REDACTED] hakar lätt på sina vänner och det finns farhågor kring detta. Det har inträffat en incident under sommaren där man misstänker att hans kompisar var inblandade i en mopedstöld i området. Han har inte möjlighet att som kontaktperson ständigt bevaka [REDACTED] behov

av hjälp. För [REDACTED] bästa upplever han att det alltid skulle behövas tillgänglig personal som kunde stötta honom bättre. Han vidgår att det utifrån [REDACTED] situation finns farhågor för att det ska inträffa något ”tråkigt”.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Det är i målet ostridigt att [REDACTED] omfattas av personkretsen i 1 § 1 LSS. Av 7 § LSS framgår att personer som tillhör lagens personkrets har rätt till insatser i form av särskilt stöd och service enligt 9 § 1-9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och behovet inte tillgodoses på annat sätt. Den enskilde ska genom insatser tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Enligt 9 § 9 LSS är en av insatserna i LSS bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna.

Frågan i målet är om [REDACTED] är berättigad till insatsen bostad med särskild service för vuxna enligt 9§ 9 LSS.

I förarbetena till lagen (prop. 1992/93:159 s. 180) uttalas att med servicebostad avses en fullvärdig bostad med god tillgänglighet där omfattande service och vård ges dygnet runt.

I utredning från Statens institutionsstyrelse den 20 maj 2014 beskrivs bl.a. att [REDACTED] periodvis har fungerat väl i olika placeringar. Han har inledningsvis haft ett mycket reserverat förhållningssätt till framförallt de vuxna i boendet. Under placeringen på HVB-hem genomgick [REDACTED] en gradvis förändring från att ha fungerat väl i placeringen till att få en negativ attityd mot och delta i provokationer mot personalen. I slutet av denna placering begick [REDACTED] tillsammans med en annan ungdom allvarliga brott mot personalen.

Av socialnämndens utredning från den 2 april 2015 framgår bl.a. följande. [REDACTED] har inga fysiska begränsningar utan förflyttar sig självständigt. Han sköter på- och avklädning, personlig hygien och omsorg självständigt, men får stöd med att sköta sin mediciner. Han äter självständigt, men har behov av påminnelser om att äta, i synnerhet i samband med datorspel. Han kan tvätta och städa själv, men tröttnar fort och skjuter gärna upp det som är mentalt ansträngande, tråkigt eller svårt och behöver därför påminnelser även om detta. Han har behov av stöd med att planera sina matinköp och att komma i gång med fritidsaktiviteter utanför hemmet. Han är verbal och kan föra sin egen talan, men behöver hjälp för att minnas och följa muntliga instruktioner. Han behöver vuxenstöd i form av tillsyn som kan stämma av att det är bra med honom och motivera honom till aktivitet. På kvällar behöver han någon som ser till att han går och lägger sig i tid.

[REDACTED] är idag beviljad insatser med stöd av SoL i form av bostad i lägenhet genom Ungbo (boende utan personal). Han har dagliga besök av personal från Ungbo på vardagar samt besök fyra timmar per lördag och söndag från det kommunala akutboendet Aquarellen. Den senare insatsen syftar till att han ska aktiveras och få i sig mat. Insatserna på helger är en tillfällig lösning i avvaktan på annat stöd. Han uppbär även ekonomiskt bistånd från enheten för försörjningsstöd.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Mot bakgrund av det som framkommit i målet finner förvaltningsrätten inte skäl att ifrågasätta att [REDACTED] har behov av hjälp och stöd i vardagen. Detta behov är dock inte av den art eller omfattning som ska tillgodoses genom bostad med särskild service för vuxna. Han klarar sina basala behov av mat, hygien och omvårdnad själv. Hans funktionshinder är

inte sådant att han behöver boende med personal tillgänglig dygnet runt eller särskilt anpassad bostad. Han är därmed inte berättigad till sökt insats i form av bostad med särskild service enligt LSS. Socialnämnden har således haft fog för sitt beslut och överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D)

Anders Poulsen

I avgörandet har nämndemännen Sigrid Johansson (skiljaktig mening), Jan Sahlin och Bo Sjölin (skiljaktig mening) deltagit.

Sigrid Johanssons och Bo Sjölin's skiljaktiga mening

Förutsättningarna för att [REDACTED] ska beviljas bostad med särskild service är uppfyllda. Överklagandet ska därmed bifallas.

Föredragande: Kerstin Sidenvall Karlgren

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.